

Om studien

För att ge LIF en djupare förståelse för varför användningen av innovativa läkemedel skiljer sig åt mellan jämförbara länder, har LIF gett konsultföretaget Opticom International Research i uppdrag att genomföra ca. 200 intervjuer med ledande läkare inom fyra utvalda terapiområden samt med representanter för relevanta myndigheter och nationella organisationer i 6 europeiska länder: Sverige, Danmark, Nederländerna, Tyskland, Storbritannien och Frankrike.

För att få en heltäckande bild och belysa olika aspekter som kan spela roll i användningen av innovativa läkemedel, har fyra terapiområden valts ut som fokusområden: Alzheimers, anti-koagulantia, diabetes, och onkologi. För dessa fyra områden har IMS Health försett LIF och Opticom med data hur innovativa läkemedel förskrivits vilket möjliggjort en rangordning av länder som sedan har använts som diskussionsunderlag med respondenterna.

Undersökningen genomfördes i uppdrag av LIF

LIF – de forskande läkemedelsföretagen företräder cirka 80 företag vilka står som tillverkare för cirka 80 procent av alla läkemedel som säljs i Sverige. LIF företräder sina medlemmar i för dem gemensamma frågor och har därmed fortlöpande kontakter med för branschen viktiga myndigheter, organisationer och beslutsfattare.

LIF
Box 17608
118 92 Stockholm
info@lif.se
08-462 37 00

Undersökningen genomfördes av Opticom International Research AB

Opticom är ett ledande, globalt konsultföretag specialiserat på internationella marknadsanalyser. Vår mission är att hjälpa våra kunder fatta bättre beslut genom att förvandla data och kunskap till strategiska råd och konkreta åtgärdsprogram. Sedan starten 1987 har vi genomfört hundratals internationella projekt runt hela jorden.

Opticom International Research AB
Grev Turegatan 30
114 38 Stockholm
info@opticom.se
08-50 30 90 00

Skillnader i användning av innovativa läkemedel

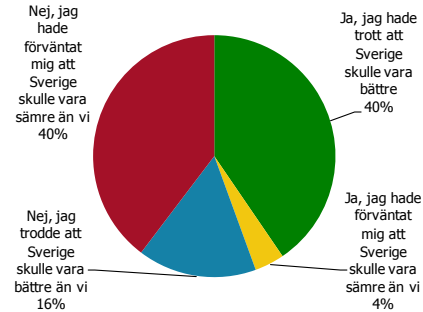
En internationell jämförande studie på uppdrag av LIF

Sverige medelmått i användning av innovativa läkemedel

Olika undersökningar har placerat Sverige i nedre halvan av resultatlistan vad det gäller graden av användning av innovativa läkemedel. För de 4 terapiområden som undersökningen fokuserade på – Alzheimers, anti-koagulantia, diabetes, och onkologi – hamnade Sverige på plats 10 till 17 när användningen av innovativa läkemedel jämfördes för 27 europeiska länder.

Att Sverige hamnar relativt lågt i dessa internationella jämförelser är något som förvånar en del av respondenterna. Bilden av Sverige som ett innovativt land med hög välfärd är ganska utbredd i Europa och att vården inte är mer framåt när det gäller användningen av innovativa läkemedel är något som man reagerar på.

Nytta med innovativa läkemedel inte självklar för läkare

Genom att analysera bedömningen av vikten av olika intressenter och initiativ, drivkrafter och hinder för införande av innovativa läkemedel samt förklaringarna till varför länder ska anses som ledande eller varför de hamnar längre ner i internationella jämförelser, framträder ett antal tydliga faktorer som påverkar användningsgraden av innovativa läkemedel.

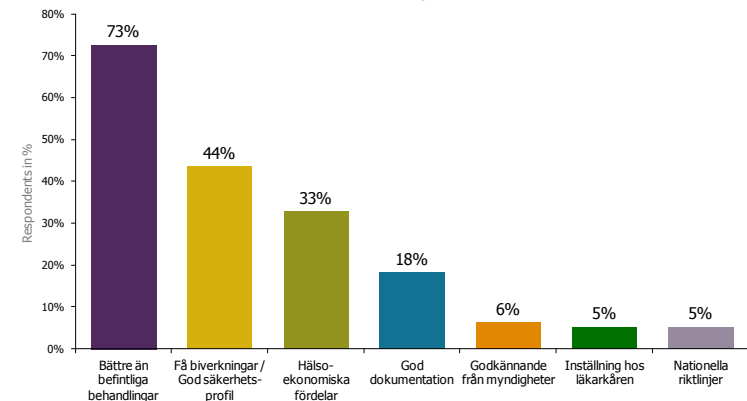
En viktig faktor är graden av komplexitet i administration kring införandet av innovativa läkemedel. Myndigheternas beslutsprocesser och tiden som krävs för utvärdering är en aspekt av detta, framtagandet av nya behandlingsriktlinjer och nationellt samlande kring gemensamma åsikter kring föredragen behandling en annan.

Ersättningsystemet har också en avgörande påverkan samtidigt som det på sätt och vis är givet att man är beredd att betala för behandling som anses vara kostnadseffektiv oavsett finansieringssystem. En viss nivå av kostnadsfokus hämmar också användningen av innovativa läkemedel samtidigt som övertygelse att en ny behandling kan erbjuda ett mervärde kan öka användningen av innovativa läkemedel. En annan faktor som påverkar i detta avseende är att man är relativt nöjd med den befintliga behandlingen på vissa av de studerade terapiområden och därmed inte ser något behov.

Olika aspekter av samarbetet mellan läkemedelsindustrin och professionen eller akademien spelar också en viktig roll. Inhemsk forskning eller möjligheten att genomföra kliniska prövningar påskyndar användningen av innovativa läkemedel. Även andra möjligheter till samarbete mellan professionen och industrin är viktiga, vilket också gäller för industrins rykte eller status på den lokala marknaden.

Slutligen påverkar också andra attityder hur benägen man är att investera i användningen av innovativa läkemedel. En viktig faktor är politiken som följer med synen på sjukdomen. Utöver detta finns också vissa kulturella skillnader, i Nederländerna och Sverige är man relativt sett mer konservativ vad det gäller införandet av nya läkemedel och har en starkare kultur av att söka konsensus innan man fattar beslut; i Danmark är man mer positivt inställd till innovation medan Frankrike påverkas av sin allmänt generösa användning av läkemedel.

Vilka faktorer anser du att det är som driver användning av innovativa läkemedel?

Användning av innovativa läkemedel kopplas inte direkt till förbättrad vårdkvalitet eller livskvalitet för patienter

Det finns en viss tendens att respondenter i länder som ligger bättre till inom valda terapiområden anser att den högre användningen av innovativa läkemedel har lett till positiva effekter på vårdkvaliteten och livskvaliteten för patienter samtidigt som ett antal respondenter i länder i botten i de internationella jämförelserna påtalar en negativ påverkan på vårdkvaliteten och patienternas livskvalité.

Kopplingen är däremot inte solklar för studiens deltagare. Förklaringen till detta kan ligga i att de flesta läkare själva inte anser att deras patienter är underbehandlade och därmed endast fokuserar på de positiva aspekterna för patienterna utan att erkänna att fler skulle kunna dra nytta av en mer modern behandling.

Mer forskning och utveckling samt information om nytta viktigt för att öka användningen av innovativa läkemedel

Utöver de formella och ekonomiska aspekterna i relation till introduktionen av innovativa läkemedel, finns ett antal områden där olika åtgärder kan bidra till en ökad användning av innovativa läkemedel. Ökad forskning och utveckling, information om nytta och värde av nya behandlingar samt tydliga nationella behandlingsriktlinjer finns bland de främsta förbättringsförslagen.